

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 56. ANULU XVIII.

Telegrafulu eae de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura loiei pe afara la c. r. poste, cu bani gal'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prin. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inscratiunile se platescu pentru intria ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 16/28 Iuliu 1870.

Sabiu in 14 Iuliu. Ministerulu de instructiune au dispusu unu cursu pedagogicu de 6 septemani cu 50 xr. diurnu pre di pentru dascalii populari fara deosebire de confessiuni, si de nationalitati, carii n'au seversitu cursulu pedagogicu regulatu pre bas'a §-fuloi 133 din legea de instructiune XXXV II din a. 1868.

Intentiunea acesi'a ministeriale merita tota laud'a in principiu, dara in executarea ei este vatamatore pentru auctoritatea nostra scolara, caci organizatiunea interna si externa a scoleloru nostre confessionali nu s'au invrednicitu de atentiunea organeloru ministeriului de instructiune, carele cu buna sema organeloru sele le-aru fi multiamitu pentru un'a informatiune basata pre date factice despre organizatiunea interna si externa a scoleloru nostre confessionale. Acesta lacuna o au indeplinitu, precum amu intielesu, consistoriulu nostru archidiecesanu greco-resariteanu. Caci in responsulu seu au istorisitu mai dintaiu starea scoleloru nostre confessionali din vechime, si pana astadi, si apoi si-au datu responsulu seu. In privinti'a starei de mai nainte a scoleloru nostre consistoriulu a observatu, ca legislatiunea ardelena nu s'au ingrijitu cu nici o litera despre educatiunea si luminaea poporului nostru credinciosu; ca suntu urme in archivulu consistoriulu de patru ordinacii gubernamentale octroiote din anii 1786, 1816, 1823, si 1840 despre scolele nostre confessionali, alu caroru scurtu cuprinsu este, ca unde esista scoli, sa se puna in mai buna stare; ca unde nu suntu, acolo sa se cladisca pre pamentu obscescu, seu domnulu pamentescu sa-lu dee si unde nici acesi'a nu se va putea ajunge, acolo sa se ridice scola in curtea casei dascalului, care pote fi si cantoru, seu in cimiteriu, si altele; tote acestea au remasu acolo unde comun'a bisericisca era in stare sa-si faca scola, fora sporiu.

Dupa espunerea acestoru ordinacii gubernamentale, care trebei nostre scolare, precum era de prevedutu, nu numai n'au adusu nici o inaintare, ci iau causatu impedeare, caci biseric'a era sub gone, si viati'a ei nadasita, si in esistinti'a ei periclitata cu atat'a mai multa, caci de si Episcopulu nostru era dela inceputu supremulu inspectoru recunoscutu din partea regimului ardelenu asupra scoleloru nostre confessionali, si sub elu au statu unu directoru scolariu de relegea nostra, totusi acestu regimu prin o octroiare au subordinatu Episcopulu romano-catolicu la anulu 1839 superinspectiunea scoleloru nostre, si iau subordinatu si pre directorulu nostru confessionalu.

Iera pentru cei ce se pregateau spre preotia, au esistatu unu cursu de siese luni cu unu profesor, unde se asculta teologia morala, si se invatiu cantarile bisericesci, scrierea si aritmetica.

In fine la anulu scolariu 1846/7 s'au introdusu unu cursu pentru clerici de unu anu cu doue semestre si cu doi profesori, unde se invatiu teologia pastorale, morala, metodicu cu pedagogia, cantarile bisericesci si aritmetica.

Ierarchia nostra ortodocsa din Ardealu, radimata pre legile cele mai umane din a. 1848, incepu a resufla catu-va, si a aduce la ordinea cuviincioasa treb'a scolara, si asi'a la a. 1850 in 12 Martiu au conchiamatu intr'unu sinodu pre reprezentantii clerului si poporului unde dupa consultari s'au decisu protocolarminte sub §-lu 17-lea, ca adunarea acesi'a bisericisca cunoscendu marimea si insemnatarea crescerei tinerimei si a pregatirii invetiatoriloru celoru de lipsa, otaresce: 1, ca pana la alta renduicla totu insulu dintre protopopi sa fia inspectorulu scoleloru din districtulu seu, ca din timpu in timpu sa raporteze Episcopulu eparchialu, iera acesi'a ministrulu de invetiamentu despre scolele nostre confessionali. 2, ca scola clericale sa

se prefaca intr'unu institutu teologico-pedagogicu, sa se intormesca in tocm'a precum si alte seminariu, si totu clericulu sa fia datoriu mai nainte de santierea lui de preotu, a fi invetiatoriu dupa starile impregiuru; 3, pana la alta renduicla sinodulu acesi'a prescrie pentru scolele confessionale cartile, care i stateau atunci la dispositiune s. a.

Pre basea acestoru otariri sinodali consistoriulu archidiecesanu s'au simtitu indatoratu a luer'a spre imbunatatirea trebei scolare, si la anulu 1852/3 iau fostu lui cu putintia a deosebi cursulu clericalu de catra celu pedagogicu, si pre aceli'a alu inaltia la unu cursu de unu anu, prescriindu studiile necesarie si asiediandu patru profesori.

Mai departe la a. 1862/3 s'a amplificatu studiile teologice si pedagogice, s'au pusu cinci profesori, si cursulu clericalu s'au facutu de trei ani, iera celu pedagogicu de doi ani.

In decurgerea anului 1862 au edatu consistoriulu archidiecesanu o instructiune pentru invetiatorii de scolele populari si capitali, si in acestu anu au introdusu pre timpul ferieloru scolari conferintie invetiatoresci din singuratecele inspectorate scolari dupa metoda de instructiune reciproca a renumitiloru pedagogi englesi Bellu si Lancastru si aceste conferintie invetiatoresci sustau pana astadi, si documenteza sporiu forte bunu atatu in cultivarea invetiatoriloru mai putienu pregatiti, catu si in genere in sporirea moraluluiu lor, care cuprinde in sine invatiuni pentru didactica generala si speciala la tractarea cu scolarii si cu obiectele de invetiamentu, si in fine iau succesu a compune si a eda tote cartile prescise pentru scolele populari capitali, pedagogice si teologice, si ale tipari, si a rendui, ca aceste carti sa se intebuntieze in scolele nostre confessionali, caci regimulu absolutistiu de atunci recunoscea caracterulu confessionalu de scola.

La anulu 1865, caci scolele capitali confessionali se inmultisera in archidieces'a nostra, s'au infiintiatu seminariulu clericalu pentru 50 internisti, — s'au indemnatu consistoriulu archidiecesanu a eda instructiune pentru invetiatorii si pentru directorii si inspectorii scoleloru capitali, precum si pentru inspectorii districtuali de scole confessionale gr. resaritene din archidieces'a Ardelului, alt'a deosebita instructiune pentru directorulu, profesorii, si duhovniculu institutulu pedagogico-teologicu archidiecesanu.

Acum urmédia anulu 1868, candu s'au adusu legea cea dintaila scolara, si de atunci incepe este unu anu si jumetate, caci aceea lege s'au sanctionatu in 5-lea Decembre 1868, si s'au publicatu in 5-lea si 6-lea Decembre anului aceluasi.

Si in privinti'a acestei legi s'au nevoitu consistoriulu archidiecesanu sa-i faca indestulare, componendu si edandu pentru scolele nostre confessionali populari acele carti, care lipsescu din cartile nostre sclare, dara suntu prescise in aminti'a lege, precum suntu: fisic'a si istoria naturala, geografia si istoria patriei, scurta cunoscere despre drepturile si datorintiele civile. Si totodata s'au amplificatu instructiunea pentru dascalii in a. 1869 cu privire la studiile noue din legea amintita.

Consistoriulu archidiecesanu crede, ca cu istorisirea acesi'a, ceea ce au facutu despre treb'a scolare din vechime pana astadi, si au implinitu o datorintia mare fatia cu inaltulu ministeriu de invetiamentu, si totodata au deslusitu stadiulu, in care se afla astadi instructiunea publica in scolele nostre confessionali.

Acum vine consistoriulu archidiecesanu, sa respunda la inalt'a harthia ministeriale, ceea ce amu atinsu la inceputulu acestui articulu, si fatia cu cuprinsulu ei a se ruga, ca Excelsulu ministeriu

de invetiamentu sa binevoiasca a se convinge din cele mai susu cumca consistoriulu acesi'a ca stapanirea legale a scoleloru nostre confessionali au satisfacutu problemei sale in tote si cu deosebire au satisfacutu si cerintiei §-fului 133 din legea XXXVIII din anulu 1868, pentru ca inca dela a. 1862, au introdusu conferintiele anuale invetiatoresci fara deosebirea dascaliloru, cari au invetiatu, si cari n'au invetiatu cursulu pedagogicu in institutu nostru spre a loru perfectionare, si ca consistoriulu lo sustiene aceste conferintie in urm'a §-fului 130 din statutulu organicu alu Metropoliei nostre, si caci precandu §-fulu 133 din legea amintita prescrie: „ca aceli invetiatori, cari nu suntu prevediati cu diplome; si cari la publicarea acestei legi voru fi deja aplicati se lasa in statiunile lor, suntu inasa indatorati asi proba esperinti'a si praes'a loru de instructiune inaintea superioarei auctoritatii“, pro atunci prin §-fulu 11 din laudat'a lege se da auctoritatiloru confessionale scolare dreptulu a pune dascalii, a defige cartile de instructiune, sistema si metoda de instructiune, prin urmare a dispune tote, care ducu la ajungerea si la inaintarea trebei scolare confessionale, si asi'a si a institui prelegeri in timpul ferieloru pentru invetiatorii confessionali.

Aceste conferintie seu prelegeri stau in legatura naturala si armonica cu metoda, care se preda in institutu nostru pedagogicu, precum si cu cartile scolare, care suntu compuse dupa principiile aceluasi metode; fara aceste recerintie nu pote avea cursulu pedagogicu nici unu resultatu doritu; asi'a dara pentru dascalii nostrii mai putienu cualificati numai conferintiele aceste invetiatoresci dupa metoda lui Bellu—Lancastru suntu folositoare, si aducatore de rode bune.

Si ca avemu inca si astadi dascalii mai putienu cualificati, este urmare naturala a starei helote, sub care au gemutu natiunea romana de relegea gr. resariteana pana la a. 1848 si sub care gemo si astadi unu numeru mare sub numire de jeleri. Fatia cu atatea calamitati seculari, caroru au fostu si este natiunea romana de religiunea gr. resaritena inca si astadi espusa, nu este mirare, ca treb'a lor scolara totu mai este in stadiulu unei epoce, unde numai despre elementele ei prime pote fi vorba. Dar acum, dupa ce prin statutulu organicu alu Mitropoliei nostre in §-fii 122—131, si prin legea XXXVIII din a. 1868. s'au regulatu, avemu sperantia deplina, ca treb'a instructiunii publice va spori din timpu in timpu, si se va aduce la o stare, carea sa corespunda inaltimei ideii de crestinismu, si a unui statu civilisatu, care de scopulu seu are cultivarea si luminaea omenimei.

Din acestea urmeadia prea firesce, ca consistoriulu archidiecesanu au trebuitu sa depreceze pre ministeriu, caci nu pote trimitu pre dascalii nostrii confessionali la acelu cursu pedagogicu fara ca sa pierda din vedere dreptulu seu din §-fulu 11, in urm'a carui consistoriulu, ca stapanirei legale a scoleloru nostre confessionali i compete a defige sistem'a si metoda pentru scolele nostre confessionali.

Si asi'a protopresbiteriloru ca inspectoriloru districtuali de scole, li s'au demandatu, ca la tempulu seu sa tiena dupa prescisele normative conferintie dascaliesci, si sa tiena sub disciplina serioasa atatu pre dascalii, catu si pre parinti, ca sa trimeta regoletu pre copiii loru la scola, caci neglijarea acestei datorintie de parinti le va aduce loru rusine si pedepsa.

Acu ne incumetamu atatu numai a mai adaoge din partene, ca amu vrea sa scim, ce au datu ministeriulu inasa la acesta dispusetiune? care cuprinde in sine numai atatu, ca unu cursu pedagogicu de 6 septemani se va tiena in cutare si in cutare locuri,

dara nu se scie, dupa ce manualu se va predá studiulu acest'a acolo? si prin cine? si óre organele ministeriali nu cunosc conferintiele dascalesci in organismulu trebei nóstre scolare? nu cunosc institutul nostru pedagogicu? ori ca tóte acestea nu vreau sa le recunósca, cáci nu suntu plasmuirile Dloru?

Eveneminte politice.

Cerculariulu cabinetului austro-ungurescu cátra agentii sei lángra puterile streine spune ca Austria va padi stricta neutralitate, inse dupa esemplulu altoru staturu va grigi si de esistintia sea.

Unu cor. din Munichu scrie lucruri interesante la „Cor. slave“. Dupa acel'a decisiunea luata de Bavaria spre a intrá in lupta contr'a Franciei a aternatu in mare parte dela eventuala atitudine a Ungariei in resbelulu de fatia. Atitudinea acest'a aru fi in favórea Prussiei.

In scurtu dara ne vomu convinge in cátu a avutu dreptu corespundintele susu amintitu.

Principele Latour d' Auvergne, ambasadoréle Franciei la curtea de Vien'a, a sositu in 23 Iulie preste Italia dela Parisu. Se dice, ca principele Latour a adusu o scrisóre autografa dela Napoleonu, prin care provóca pre imperatorele Austriei a procede cu Francia contr'a staturiloru de Sudo, indata ce acestea voru violá pactulu dela Prag'a. Faim'a acest'a nu e verossimila, de óre ce principele Latour a parasitu Mercuri Parisulu, si asiá trebuiá sa se scia in Parisu in diu'a aceea, ca staturile de Sudo au recunoscutu casus foederis. Intr'aceea s'a decisu in Vien'a a se observá o neutralitate stricta.

Telegramele private ale „Cor. Slave“ infatisiéza Italia, cá cându aru fi gat'a de a intrá in lupta in tempulu celu mai scurtu. Dupa unele Garibaldi si Menotti e in Florentia si celu dintáiu a avutu o conversatiune lunga cu regele, Victoru. Resplat'a aliantiei va fi Roma, dorit'a capitala a regatului.

Parisulu e mai cu totul desertatu de trupe. Se mai afla acolo inca cateva trupe de garda si africanii (soldati din Algeru) cari implinescu serviciile de santinela, dintre care inse partea cea mai mare s'au parasitu. In dilele prossime va ocupá gard'a natiunale mobila casarmele, carea apoi mai tárdiu se va tramite in castrele dela Chalons, si de acolo catra oriente, spre a implini serviciu in fortaretie. Cu totul se voru concentra de o cam data in Chalons 45=pana la 50,000, cari voru fi condusi de generalulu V i n o y. Se vorbesce si de formarea unei legiuni de streini in Besancon din 4000 insi. Intre gardistii natiunati mobili se afla o multime de ómeni cu posturi la ocupatiile si administratiunile cele mari ale Parisului. Banc'a Franciei da dintre amplotiati sei 87. Directorele bancei, Rouland, veni in cërta cu ei; densulu adeca le negase de ici incolo tragerea lefeloru, sub pretestu, ca nu este cu dreptu a trage dóne lefe, adeca léfa dela banca si unu sou pre di cá gardistu mobile. De óre ce in sa Rouland insusi trage léfa dupla, se attitara amplotiati fórte si se adresara la imperatorele Napoleonu, care sa fi vituperatu cu asprimo procederea lui Rouland.

Speditiunea de trupe cátra orientu curge in continuu. Dupa foile parisiene suntu acolo concentrati aprópe la 300,000; ceea ce inse nu e cu sigurantia constatatu. Imperatorele va plecá in 212 l. c. la armata. Ce se tiene de feimele pacinice de unadi, ele au si amutitu. Se dice ca imperatorele au respunsu la tóte imbiarile, care i s'au facutu, ca suntu prea tardie. Denumirea unei regentie s'au lasatu. Pre cum se vede, voru conduce ministrii trebile. Mai multi deputati sa fi petitiunatu dupa comande in armata, intre cari si Duqué de la Fauconnerie si Jerome David. Clementu Duvernois (deputatu) a petitiunatu, cá sa lu alature statului majoru cá oficiariu de ordonantia. Deputatulu Gustave Fould care vorbesce limb'a germána va insoti armat'a cá interpretu. Mac Mahon n'a sositu inca din Algeru. Trupele africane se voru dirige preste Lyon si Besancon cátra resaritu. In Toulon se arméza bateriele notante. Infanteria de marina da corpului, care sa opereze in marea de Nordu si Ostu, 2000 soldati. — Administratiunea telegrafica mai nu mai primesce depesie adresate in Germania. — Drumulu de feru Lyon=Marseille transportéza numai trupe. Trasurele de marfe si persóne s'au sistatu.

Cu ocaziunea primirei membriloru corpului legis-

lativn response imperatorele Napoleon la vorbirea presiedintelui Schneider in urmatoriulu modu:

„Simtu o deosebita placere a ve poté multumí nainte de placerea mea la armata pentru spriginulu celu patrioticu, care l'ati datu regimului meu.

Unu resbelu e legitimu, déca se pórtá cu consimientulu tiei si aprobarea reprezentantiloru ei. Domni'a Vóstra aveati dreptu a amintí cuvintele lui Montesquieu: Adeveratulu autoriu alu resbelului nu e acel'a, care lu dechiara, ci acel'a, care lu impune.

Noi amu intreprinsu tóte cáte ne a fostu cu potintia pentru de alu evitá si ve potu spune ca natiunea intréga ne dictéza otarirea nóstra in insulfetirea sea.

Pleandú eu ve incredintiezú, pre imperatésa carea ve va convocá in giurulu seu, cându impregiurárele voru recere. Ea va sciasu impliní eucuragiu datorintia, carei-o impune positiunea. Pre fiiulu meu luiaucumine, in midiloculu armatei va invetiá a servi tiei sele.

Sum decisu, a urmari energice missiunea cea mare, care este incredintiatá mie; am ineredere in resultatulu armeloru nóstre, cáci sum convinsu, ca Francia sta ridicata dupa mene si ca Domnedieu o va protege.“

Vorbirea imperatorului fu primita cu aplause frénetice. La departarea membriloru dise Napoleonu: „Domniloru, fiesce-cáruia dintre D-vóstra i-asu strengé mán'a, inse strengerea cea adeverala a unirei, care esista intre noi, este amórea cátra patria, care ne insulfetiesce.“

„Société internationale de recours aux blessés des armées de terre et de mer“ publica in foile parisiene o provocare cátra medici, cari voiescu a se ingagiá cá medici la serviciu de campania. Provocarea e subscrisa de contele Flavigny cá presiedinte si de br. Rothschild cá casariu. O deputatiune a asociatiunei acestei'a capetá in dilele trecute la imperatés'a in Saint-Cloud audientia si i impartasi ca asociatiunea va infintiá unu serviciu campestru de medici sub presidiulu doctorelui Nelaton. Personalulu mediciloru s'a recrutatu dintre voluntari. Imperatés'a a datu la dispositiunea asociatiunei respective comitetului permanentu apartementele imperatorului in palatiulu industrialu din 1855, si acolo suntu de a se indreptá tóte donurile spre ajutorarea si curarea vulneratiloru. S'au anuntiatu dejá unu numeru insemnatu de medici, studinti de medicina din cursurile superióre, profesori etc. la serviciulu voluntariu de campania.

Pre cându tóte scirile din Danemarc'a suna intr'acolo, ca regimulu s'a decisu, la cererea Rusiei si Angliei, a observá o neutralitate deplina, dice o fóia parisiána: „Nimenea nu se indoiesce in Danemarc'a, ca ea trebuie sa ia parte la resbelu“ si „ca a sositu momentulu unde Danemarc'a, insocindu-se cu tóte puterile sele cu inamiculu inimicului seu si va eluptá dreptele sele pretensiuni; Danemarc'a sta dejá cu o trupa de 10,000 soldati bine exerciati in castre la Hald in apropierea Viborgului, a cároru bataliöne si artileria e completa si gat'a de batalia si in cinci dile va putea cu 30,000 atacá.“

Danemarc'a posedé inventiunea unui ingineriu francesu. E vorb'a ierasi de unu instrumentu de daremare; si consta dintr'o materia stropitória, ce are cualitatea, a se aprinde in aeru si apa. Ea are, dupa cum se dice, putere de 300 de ori mai mare decâtu pravulu de pusca si nu e periculosa a ambli cu ea. Posa in focu nu arde cu mai mare vuetu de cátu hárti'a. Din o cercare facuta de unedi in Parisu, a resultatu, ca unu glontia implutu cu dóne grame din aceea masa e in stare a cufundá o naia de marime insemnata. Inventiunea s'a semnalistu deja in anul trecut, remase inse secreta. Nu de multu s'a vorbitu in legislativa despre ea si s'au informatu ambii deputati, Tillancourt si Granier de Cassagnac. Incurcarea de fatia a adusu in inventiunea iera-si pre tapetu.

Diet'a Ungariei.

In siedintia din 18 Iuliu a casei reprezentantiloru se continua dupa finirea formaliloru, desbaterea despre § 1. din legea municipale.

K. T i s z a dice intr'altele, ca e o pressiune atátu de nemorala, cátu si neiertata, déca regimulu

presinta unu proiectu de lege reu si apoi pretinde acceptarea lui, din cauza ca momentulu celu criticu nu suferé neintielegeri. Vorbitoriulu dechiara mai departe, ca si densulu e pentru neutralitatea neconditiunata a monarchiei si ca e convinsu, ca legislativ'a intréga o doresee; totu pasiulu, care, l'aru face regimulu in astufeliu de impregiurári contr'a neutralitátei, aru fi mai multu decâtu o eróre, aru fi o crima.

I. K u b a votéza pentru testulu comitetului centralu si amendamentulu loi Wahrmann.

D. I r á n y i dice ca legea propusa de Wahrmann aduce orasiulu Pest'a cu totul in dependintia regimului; densulu inse voiesce, ca tier'a si orasiela sa fia libere mai nainte de tóte inse, cá capital'a sa fia libera.

Fr. H a s z m a n n aru dorí, cá comitatele sa se fi consideratu si tratatu simplu cá corporatiuni, care conducú administratiunea nici de cum inse, cá corporatiuni politice. Densulu tiene de necesaria o lege deosebita prentu orasiela principale si din acest'a cauza votéza cu Wahrmann.

P. N y á r y indrépta cas'a la legislativ'a din din 1848. Acest'a a ascuratu orasieloru autonomi'a in 4 renduri; regimulu magiaru presentu nu numai ca nu e asiá de liberalu cá celu din 1848 dara sta in privintia acest'a mai giosu chiaru si decâtu regimulu reactionariu. Regimulu a ochitu pre furisú tóte mijlócele cele diferite, cu succesu si asiá voiesce acum'a a desbiná poporulu in caste, spre a potea apoi suprime; fia-care casta in deosebi; pre lángra acestea si uita ca i suntu necesarie tóte puterile contr'a unui inimicu comunu, care, póte, nici ca e departe.

Dupa o desbatere mai lunga trece cas'a la votisare despre deosebitele páti ale § 2.

Aline'a 1 se primesce la votisarea nominala cu 173 contra 120 voturi.

Propunerile de adasu ale lui Wahrmann si Pulszky inca se primescu cu majoritate.

Aline'a 2 se acceptéza in editiunea propusa de comitetulu centralu.

§ 2. e asiá dara acceptatu.

Incheierea siedintiei la 2 óre.

In siedintia din 19 Iuliu a casei deputatiloru anuncia presiedintele dupa finirea formaliloru unele petitiuni.

V. B o g d a n u interpeléza pre ministrulu pentru aperarea tiei in privintia institutului militarescu numitu Ludoviceum,

Kol. T i s z a interpelézapre ministeriulu intregu in privintia observárei unei neutralitáti neconditiunate fatia cu resbelulu eruptu intre Francia si Prussia.

Ambele interpelatiuni se voru predá regimului.

Referentulu comitetului de imunitate, P H o f f m a n n reportéza ca comitetulu a aprobatu rogarea procurorelui generalu de a intentá procesu de presa contr'a deputatului Dr. Sv. Miletics.

Raportulu se va tipari.

Dupa acestea se continua desbaterea speciala despre poiectulu de lege municipale; §§. 4—20 se acceptéza fára modificare.

La §§. 17 si 20, celu dintáiu tratéza despre dreptulu de remonstratiune alu comitetiloru si municipaliloru, alu doilea despre voturile virile, se incinge o desbatere lunga si viua la care iau parte ministrulu K e r k á p o l y, P u l s z k y, T i s z á, M e d n y a n s k y, P. S z o n t a g h, ministrulu de culte E ö t v ö s, A. A l m á s s y, K o r i z m i c s si L. T i s z a.

Incheierea siedintiei la 2 óre.

Epistole din Germania.

cátra unu invetiatoriu din patria.

(urmare)

Plauen

Prin miculu tablou, ce m'amu incercatu a Ti-lu face pána aci despre starea scóloru poporale si institutiunile lóru in Saxonia, credú ca Te vei fi potutu convinge despre grigea cea mare, ce o pórtá intréga tíera pentru cultivarea tinerimei si pentru indiestrarea acesteia cu cunoscintie folositoare si cu o crescere buna, morala, — si acest'a nu in modu superficialu, mechanicu, ci in modulu celu mai corespundietoriu naturei copiiloru, si mai folositoriu pentru viatia urmatóre a loru.

Pentru cá in sa institutiunile cele frumoase scolare sa aiba succesulu doritu atátu in privintia

educationali copiilor incredintati scólei, câtu si in privint'a desvoltárei pre base solide si rationale a mintiei lor si indiestrarei cu cunoscintie, de cari voru avea copiii lipsa in ori ce stare a vietiei lor, — e neapératu de lipsa, cá treb'a instructiunei si educatiunei sa fia incredintata astorfeliu de ómeni, cari suntu conscii de insemnatarea cea mare a educatiunei si ingrigirei celui mai scumpu tesaturu alu omului, adeca ale copiilor celoru fragedi si acceptibili, cari pre lâng'a acést'a sa aiba banavointia si iubire cátra chiamarea onorifica de invetiatoriu si totoduata si sciintie de ajunsu teoretice si practice, ca sa scie cum si ce sa predée copiiloru incredintati lui, cá ei sa devina ómeni adevérati, cugetători, folositori loru-si si societátiiei, iéra nu nisce masine, nisce automati si cari in fine sa aiba o astfeliu de viatia, in cátu sa fia tuturoru de modelu.

Astfeliu de ómeni pentru astfeliu de tréba insemnata nu se potu luá numai asiá de p'aci incol'o, de pre utilia, cum amu dice, ci ei trebuie pregatiti anume, si pregatiti cu atát'a mai mare ingrigire, cu cátu este chiamarea lor, un'a din cele mai insemnate, ba potemu chiar'a dice, cea mai insemnata pentru viati'a si viitoriului unui poporu.

Acést'a pregatire si formare pentru starea de invetiatoriu poporalu, se face in seminariele invetiatoresci.

Fia-mi dara permis, stimate colega, inainte de a-mi inchieá impartasirile despre scolele din Saxoni'a, — a espune in scurtu si ceva despre seminariele acestea si despre organizarea lor.

Unu astfeliu de seminariu invetiatorescu amu cercetatu aici in Plauen in Vogtland, si cele diso despre acést'a, se potu dice di despre celelalte vro 9—10 seminarie invetiatoresci din Saxoni'a, cáci ele tóte, cu exceptiune de 2, cari suntu intretinute séu fundate de privati, suntu institute de ale statului, suntu totu pre aceiasi basa organizate si stau sub nemidlocit'a priveghiére a ministeriului instructiunei publice si alu cultelor, care denumesc si pre invetiatorii seminariali. —

Seminariele invetiatoresci au sistem'a de 6 clase, cu 6 cursuri anuali; cele 2 clase d'antái (VI-a, V-a, cele mai de josu) se numescu prosemnariu, iér celelalte 4 din urma: seminariu.

Cá elevi se primescu tineri de aceia, cari au absolvitu cursulu de 8 ani alu scólei poporale cu succesu bunu, asiá dara cari suntu confirmati respective, trecuti de 14 ani.

Elevii celoru 4 clase din urma au locuint'a lor in internatulu seminarialu. si au sa observe strictu ordinea casei statorita de colegialu profesoralu.

Inspectiunea in genere o are directorulu, care si-are locuint'a sea in edificiulu seminarialu; elu este ajutat in acést'a prin ceilalti invetiatori, cari afara de órele de prelegere, trebuie sa mai iá asupr'a-si si 1—2 óre de inspectiune pre di.

Elevii prosemnariului suntu esteri. Si ei stau in sa sub control'a directorului si a corpului profesoralu.

Fia-care elevu esternu are a instiint'a pre directorulu despre aceea, ca unde si la cine locuiesce; asemenea si despre ori-ce schimbare a cuartirului avutu pána aci, pentru cá acel'a sa póta trage informatiuni despre portarea elevului afara de órele de prelegere. Gazdele au datorint'a a areá ori ce neregularitate in portarea eleviloru concediati ingrigirei lor, directorului. Déca gazd'a nu face acést'a, si vine din alta parte la cunoscint'a directorului, ca supr'a veghierea elevului nu e destulu de coresponditóre, atunci i se demanda elevului asi cautá altu cuartiru mai coresponditoriu.

Eleviloru seminariali, atátu interni cátu si esteri le este fórte strictu opritu: cercetarea cafeneleloru, birturiloru, petreceriloru publice de dansu amblarea pre strade dupa 9 óre sér'a etc. si fumatulu.

Din acestea se vede ca elevii seminarioru acestor'a invetiatoresci se tienu fórte strictu, mai pré strictu, mai monastericesce, ceea ce póte avea urmári nu pré favorabile pentru fiitorii invetiatori. Din acést'a cauza internatele suntu fórte multu atacate din parte mare a invetiatoriloru pre de alta parte iérasu trebuie datu dreptu si acelor'a cari motivéza si argumentéza necesitatea internatelor, cá a reului celui mai micu dintre cele dóue rele, celu pucinu sub impregiorárele timpului de facia.

Dar sa trecu acum'a la desvoltarea si forma-

rea eleviloru científica in genere si in specie la desvoltarea si formarea necesaria pentru conditi'a séu starea de invetiatoriu.

Aci vinu mai antái de a se considerá obiectele de invetiamentu.

Spre mai buna orientare Ti impartasiescu aici in scurtu planulu de invetiamentu alu seminarului reg. pentru invetiatorii din Plauen.

A. I Religia.

Clas'a VI. si V-a. Anulu Iu.

1. Catechismu, taerea I si II-a 3 óre
2. Geografi'a Palestinei. Istori'a legi vechi imprenuata cu cetire de capete alese mai cu séma din cartile istorice. 3. óre.

Anulu II lea.

1. Repetitiune taieri II. Explicarea taieri III, IV, V, 3 óre.

2. Repetitia scurta a isto. legi vechi. Privire preste cartile T-V.-Cetire de capete alese profetice (I u Sem.)-Viati'a lui Christosu cu privire deosebita a evangelielorn sinoptice (2 lea Sem). 3 óre.

Clas'a IV si III-a Anulu I-a.

1. Catechismu taiera I-a si II-a 3 óre.
2. Privire preste cartile T. N. Faptele Ap. (1 u sem)-Istor. bis. pana la reformati'a lui Luther. (2 sem) 2 óre.

Anulu 2 lea.

1. Catechismu. Repetiti'a art. III. Explicarea a III, IV, V. taieri. 3 óre.
2. Istor. reformatiei. Explicarea confes. angsb. (1 u sem). - Explicarea epistolei catra Galateni, si a S. Iacobi (2 lea sem.) 2 óre.

Clas'a II si I-a, Anulu I u.

1. Despre credint'a- 4 óre.
2. Explicarea psalmiloru (1 u sem). a evang. Ioanu (2 sem). 2 óre.

Anulu 2 lea

1. Continuaré despre credint'a,
2. Explicarea epist. catra Romani (1 u sem) catra Efeseni si epistolielorn pistorale (2 sem) 2 óre.

II Limb'a germana.

VI Clasa. 6 óre. Cetire in exercitii verb. si script. Reproductiuni, verb. si script. despre cele explicate, cetite, petrecute ect. Cateodata o epistola. Pe luna 2-3 lucruri scripturistice. Declamatiuni.

Gramatic'a se iá p ebase cártiei de cetire. Constructiunea simpla si simpla amplificata dimpreuna cu cunoscerea cuvintelor si a formelor. Ortografia si interpunctiunea se exercéza prin dictate scurte.

V Clasa. 6 óre. Lectur'a ca in cl VI. In gram. totu pe bas'a cartiei de cetire: constructiunea compusa. Exercitii stil. scripturistice, istorióre, descrieri, mutari din poesia in prosa, ceea ce se pregatesce cu mare bagare de séma. Epistole etc. Pre luna 2-3 teme. Declamatiuni, dictate.

IV Clasa a 5 óre. Lectur'a cá mai susu.

— Pertractare científica a gram. incepe. Exercitii stilistice script. cá mai susu; 1 tema la 3 septemani — declamatiuni. Inceperile de predári liberi (peroratiuni) despre obiecte istorice, geografice etc. 4. óre.

III Clasa a 5 óre. Lectur'a: carte de cetire si Wilhelmu Tell. Prosodie si metrica. Scurte biografii de poeti. — Despre constructii. — Descrieri, asemenári, pertractári etc. pre anu 15 teme. — Peroratiuni, mai cu séma despre obj. istor. 4 óre.

II Clasa a 6 óre. Istor. literaturiei (comb. cu cl. I-a) 1 óra.

Lectura: Vergiu'a d' Orleans Maria Stuart. Nathan. Götz v. Berlichingen 2 óre. Peroratiuni, declamatiuni, 1 óra. Stilistic'a, retorie'a 1 óra. — Pre anu 12 teme script.

Clas'a I-a 5 óre. Lectura: Wallenstein, Egmont, Iphigeni'a. — Metric'a si poetic'a — Peroratiuni, declamatiuni, — Pre anu 10 teme script.

III Computulu.

VI Clas'a 4 óre. Cele 4 specie cu num. de un'a si de mai multe numiri.

V Clasa 3 óre. Frangerile comune si decimale.

IV Clasa 3 óre. Regul'a de tri, a societátiiei, socotirea intereselor, procentelor, terminului, amestecári.

III Clasa 3 óre. Potentiele si radacinile. Algebr'a.

II Clasa 2 óre. Proportiuni, progresiuni, ecuatii de gradulu 1-u cu un'a necunoscuta.

I-a Clasa 2 óre. Ecuatii de gr. I-u cu mai multe necunoscute. Ecuatii cuadratiche.

IV Geometri'a.

V Clasa 1 óra. Linii, unghiuri, planuri, corpuri.

IV Clasa 2 óre. Planimetri'a.

III Clasa 2 óre. Planimetri'a. Asemenarea continutului ariei figureloru de linii óble.

II Clasa 2 óre. Proportionalitatea linieloru óble si asemenarea figureloru linii óble.

I-a Clasa 2 óre. Elementele stereometriei.

V Geografi'a.

VI Cl. 2 óre. Geogr. tinátului, si apoi a patriei. Cele mai necesarii lucruri din geogr. matematica.

V Cl. 2 óre Privire preste cele 5 parti ale pamentului.

IV Clasa 2 óre. Geografi'a speciala a Europei.

III Clas'a 2 óre Geogr. speciala a Germaniei.

II Clasa 2 óre. Celelalte 4 párti ale pamentului.

I Clasa 2 óre. Geografi'a generala.

VI Istori'a.

VI Cl. 2 óre. Istori'a Saxoniei.

V Cl. 2 óre. Istori'a germána.

IV Cl. 2 óre. Istori'a vechimeii.

III Cl. 2 óre. Istor. evului mediu.

II Cl. 2 óre. dela reformatiune pána in tem-

I Cl. 1 óre. rile mai nóue.

VII Istor. naturala.

VI Cl. 2 óre. Var'a: botanic'a (cunoscerea de plante singuratece, si a pártiloru loru dupa originale in natura. Impartirea planteloru analizate in grupe. — Earn'a Zoologi'a.

V Cl. 2 óre. Cá in cl. VI.

IV Cl. 2 óre. Var'a: botanic'a; earn'a; antropologi'a.

III Cl. 2 óre mineralogi'a si geognosi'a.

Constructiunea, viati'a si ingrigirea corpului omenescu de Bock.

VIII Fisis'a.

II Cl. 2 óre. Elementele fisiscei dupa Koppe. Cap. I—V.

I Cl. 2 óre. continuare cap. V—X.

IX Desemnulu.

VI si V-a cl. câte 2 óre. Desemnulu linearu.

IV Cl 2 óre. Desemu. dupa orig. pre harthia.

III Cl. 2 óre. Perspectiv'a dupa corpuri.

II Cl. 1 óra. Perspectiv'a si umbrele dupa corpuri.

I Cl. 1 óra. Desemnulu dupa originale pre harthia.

X Scrierea.

In tóte clasele: curentu latin'a si germ., fracturu.

XI Gimnastic'a.

Tóte clasele comb. câte 2 óre pre septemána in sala de gimnastica a institutului.

B. XII Music'a.

In tóte clasele music'a vocala; apoi pre forte piano pre organe pre violina, si in fine General bass.

C. XIII. Pedagogi'a.

Cl. II 2 óre. Psychologi'a si didactic'a.

Cl. I 2 óre. Continuaré din didactica. Despre educatiune.

Cl. II si I comb. cursu bienalu, 1 óra istori'a pedagogiei. Espunere generala a ped. vechimeii, mai specialu apoi a evului mediu si a timpului nou; despoltarea si fazele scólei poporale germáne.

XIV Catehetic'a.

Cl. III 1 óra. Exercitii catechetice. Notiunile pregatitóre si form'a erotematica. Exercitii la esemple verb. si script.

Cl. II 1 óra. Aplicarea celoru de mai susu la procederea analitica si sintetica; descompunere si desfasiurare etc. dimpreuna cu exercitii in catechese esaminatória descompunatóre si desfasiuratro.

Cl. I 1 óra. Continuaré in invetiatura despre materi'a catechetica. Privire istorica si cuprindere prindere sistematica cu repetitia generala.

Din acestea vei vedea ca pentru religia sa intrebuintéza cu deosebire multu tempu, pre de alta parte iéra-si pentru obiectele reale mai pucinu, si cu deosebire pentru pedagogia fórte pucinu; acést'a din urma in sa, din cauza ca seminarialu din Plauen i mai lipsescu inca vro cáti-va profesori.

(Va urmá.)

Suntemu recercati a publicá urmatoriulu:

Reportu generalu,

despre activitatea directiunei nationale din Aradu, pentru cultur'a poporului románu, pre anulu

1869/70.

(Capetu)

Adunarea generala din anulu trecutú au fostu dispusu inlocuirea colectantiloru negligintii prin alti

barbati mai zelosi; dara directiunea n'a pututu realisa acést'a din acelu motivu căci espeditiunile mai recente se fecera numai in lun'a lui Martiu, a. c. si asiá considerându miscările multilaterale de interesu nationale si bisericescu, ce se intemplara de atunci încóci — considerându ca la acestea mai toti barbati inteliginti, prin urmare acei domni colectanti erau angajati, si considerându: ca si timpul a fostu parte nefavorabilu, parte pré scurtu pentru incasarea baniloru — s'a crediutu ca acei respectivi dd. colectanti voru suplini scaderile vedindu apropierea acestei adunări generali, ceea ce inse nu s'a intemplat.

Dreptu aceea onorat'a adunare generala in privinti'a acést'a este rogata a dispune ceea ce le va afla de bine.

4. Pre temejuulu preliminarului aplacatu in anulu trecut, directiunea a prenumeratu urmatóriele diuarie pentru cabinetulu de lectura, si anume: „Albin'a“, „Federatiunea“, „Gazet'a Transilvaniei“, „Telegrafulu Romanu“, „Famili'a“, „Gur'a Satului“, si „Transilvani'a“. Iera dintre cele streine s'au prenumeratu numai pre 1/2 de anu fói'a germána „Reform“. „Der Osten“, „Arader Zeitung“, si „Alföld“; afara de aceste au venitu gratis „Romanulu“ din Bucuresci, si din Pest'a „Magyar Ujság“.

5. Cu combinarea unui planu pentru căstigarea unei case ca proprietatea a asociatiunei, conformu decisului adunării generali, de sub nr. 12. fiindu ea impreunata cu multe greutáti si in privinti'a modalitátiloru si medilóceloru, directiunea nu s'au potutu deprinde, si asiá acést'a cauza remáne a se recomená atentiunei mai departe a directiunei.

Pentru esoperarea modificării § 10. alu statuteloru relativu la tienerea adunárilor generali ambulante conformu determinatiunei de sub nr. 14 — directiunea a facutu o representatiune la guvernulu tieiei, — adresându-se deosebi cătra toti deputatii dietali románi cu rogarea, cá sa o spriginésca.

Substernerea inse s'a întârduat prin aceea, ca a fostu retramisa pentru traducere in limb'a magiara, — traducerea s'a facutu.

Intr'aceea s'a escatu dubietate déca este trebuintia între impregiurările constitutiunei de astadi de astu-feliu de petitiune si incuviintiare guverniala??

Directiunea supune de nou desbaterei onorabilei adunări generale.

Facându-se propunere la adunarea de anu, s'a dispusu, a se elaborá din partea directiunei unu proiectu de modalitate pentru latirea industriei si a comerului între poporul romanu si asiá incredintiandu-se cu acést'a cauza o comisiune din sinulu directiunei, a facutu unu elaboratu adoptatu si de directiune, — carele se alatura sub C. si se recomenda binevoitórii atentiuni a onoratei adunări generali.

8. Espirându timpul contractualu de arenda a localitátiiei asociatiunei, ce au fostu inchiriata pre trei ani, si din cavs'a concurintiei mari ce domnesce aicea pentru cortele, iera de alta parte din cauza ca pentru asociatiune, nu s'a potutu de feliu afla alta localitate acomodata, si mai estina, directiunea a fostu constrinsa a renói contractulu mai pre unu anu; dara cu unu pretiu mai mare, adeca cu 400 fl. pre anu; inse cu adausulu mai unei chilii, si altoru apartinentie cari se voru inchiriá spre usiorarea arende; dreptu aceea onorat'a adunare generala este rogata cá sa binevoiesca a incuviintiá acést'a dispusatiune a directiunei, — conformu decisului de sub nr. 34 si 35. a protocolului siedintiei.

9. Dupa cum se vede din protocolulu siedintiei de sub Nr. 39. repostat'a locutória Andea Borcea din Micalaca au facutu unu legatu de 100 fl. pre sém'a asociatiunei, care s'au acceptatu si de cătra ceialalti coeredi la publicarea testamentului — dara nefiindu pâna acum pertractatu lasamentulu, asociatiunea inca n'a devenitu in posesiunea acestui legatu, — si asiá directiunea a insarcinatu pre fiscalulu asociatiunei cá la tempulu seu sa participe la pertractare si se apere interesele asociatiunei. —

10. Directiunea n'au intrelasatu a tiené si in anulu acest'a indatinatulu parastasu pentru eternisarea memoriei fericitului Georgiu Pop'a, membru fundatoriu alu asociatiunei, si fostu comite supremu, care parastasu s'a serbatu cu tótá solemnitatea de

cătra Ilust. Sa Dlu Episcopu, in biseric'a catedrala de aicia, — dupa cum ve vede din protocolulu siedintiei directionale sub nr. 66.

Asisderea s'a tienutu parastasu pentru binefacătoriulu asociatiunei Jov'a Cresticiu in opidulu Siri'a, prin dlu parochu si administratoru protopopescu Nicolau Beldea dupa cum se vede din protocolulu siedintiei de sub nr. 67.

11. Cu scopu de a sa esoperá pre partea fondului asociatiunei unu căstigu de bani; directiunea a dispusu conformu decisului de sub nr. 88. la oferirea dlui Petru Popoviciu invetiatoriu in Timisiór'a, productiunea de piese teatrale ce se va esecutá cu ocaziunea acestei adunări de cătra societatea de diletanti din Temisiór'a in teatrulu de aici. —

In acompanire cu acést'a productiune se va produce si corulu vocalo-musicalu alu plugariloru din Chiseteu. —

Mai departe s'au dispusu arangiarea petrecerei de saltu nationalu la otelulu crucea alba ce se va tiené mâne sér'a conformu avisului publicatu in foile nationale, — alu căror'a venitu curatu este asisderea menitu fondului asociatiunei. —

12. Din incidentulu esperiintiei: cumca sororile asociatiuni din Transilvaia si Bucovina sunt ajutate din bugetulu destinatu spre scopulu culturai nationale romane, de catre ministerulu Romaniei pentru culte si instructiunea publica; —

Directiunea la propunerea directoriului secundariu a dispusu prin decisulu seu de sub Nr. 97 a se face o adresa catra acelu ministeriu alu Romaniei, in privinti'a acést'a, cerendu-se asemenea ajutoriu cu atât'a mai virtosu; deórece asociatiunea nostra marginita in poterile sale materiale are mare necesitate de unu asemenea spriginu spre inaintarea scopuriloru sale de cultura nationala.

13. Dupa cum se vede din reportulu perceptoratalui alaturatu sub D) starea cassei, si respective rezultatulu incassarei ofertelor: apoi erogatiunile din anulu acest'a, sunt urmatóriele: incependu de la adunarea generala trecuta pana la incheierea diurnalului, de perceptiune.

Ratiociniulu perceptorului este prevediutu cu tóte documintele recerute, si censurandu-se prin esacoru dupa cum sa vede din reportulu acestuia, tóta administratiunea perceptorala s'a aflu in cea mai buna ordine, si nu ocure nici o dificultate. —

Mai departe din reportulu esactorelui alaturatu sub E) se vede urmatoriulu resultat despre statulu membriloru asociatiuni. —

14. Bibliotecariulu asociatiunei, — aréta prin reportulu seu alaturatu sub F.) starea bibliotecei de presinte. —

15. Fundulu instructu alu asociatiunei, s'a sporitu in anulu acest'a cu un'a lampa donata, — dupa cum aréta economulu asociatiunei prin reportulu seu alaturatu sub G.) totu odata face cunoscuta necesitatea reparatiuniloru de mobile ce s'au stricatu, propunendu a sa preliminaru o suma corespundiatória acestui scopu.

Despre agendele fiscalatului se alatura reportulu sub H, din care se vede ca trebile asociatiunei nostre au avutu si in anulu acest'a lipsa de intrevenirea fiscalului. —

17. In fine se alatura reportulu notariului sub I,) din care se vede ca tóte espeditiunile pâna la cele din siedinti'a ultima, efepuite, si cá archivulu asociatiunei, tóte protocótele si scriptele se afla in ordine. —

Deci cu acestea incheiendu-si subscrís'a directiune activitatea din anulu acest'a, róga, ca onorata adunare generala sa binevoiesca a o absolve de responsabilitatea ulterióra.

Aradu 5 Iuniu nou 1870.

Directiunea asociatiunei nationale pentru cultur'a poporului romanu.

Antoniu Mocioni m. p.
Directoru primariu.

Petru Petroviciu mp.
Notariu.

Varietáti.

(+) P. Georgiu Tamasiu protopresbiterulu Ternavei de josu a repostatu in Domnulu in 7 Iuliu a. c. fiindu in etate de 61 ani, lasându dupa sine o jalnica vedua, pre fiulu repostatulu preotulu Daniilu Tamasiu dimprenea cu famili'a acestui din urma, si s'a immormentatu in 9 Iuliu a. c. La

acést'a trista festivitate a asistatu preotimea nostra tractuale si multu poporu. Fiai repostatulu tierin'a usióra si amintirea eterna!

Insciintiare: Conferinti'a generala, carea o anuntiasemu, ca se va tienea in 19, 20, 21 Iuliu a. c. la Avrigu se amána deocam data, din caus'a impregiuráriloru ivite. La timpul seu se voru dá informatiunile necesarie pre calea publicitátiiei.

Brasiovu 11 Iuliu 1870.

Dr. V. Glodariu.
Prof. la giann. romanescu
din Brasiovu.

Nr. 76 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a romána gr-orientale din comun'a Hertiegani si Crisiciori, comitatulu Zarandului, se escrie prin acést'a concursu pâna la 15 Augustu a. c. st. vechiu.

Emolumentele impreunate cu fia-care din acestó doue posturi invetiatorescu sunt in bani gat'a 200 fl. v. a. ce se solvescu in rate trilarie anticipative; quartiru liberu, lemne de focu si gradina de legumi.

Competitorii voru avea a-si instruí concursele lor: a) cu atestatu de botezu, ca sunt románi de relegea gr-orientale; b) atestatu despre purtarea loru morala de pâncum; c) cu atestatu, ca au absolvitu cursulu pedagogicu seu celu clericalu in institutulu archidiececanu románu gr-or. din Sabinu; d) ca scie cantárele bisericesci si tipiculu; si e) ca afara de limb'a materna mai cunosc si cea magiara seu germána.

Concursele sunt de e se adresá subscrísulu inspectorulu scolare romanu gr. orientale.

Bradu 10. Iuliu 1870.

Inspectoratul districtuale alu scól-loru romane gr. orientale din protopopiatulu Zarandului.

(37 — 1)

Nr. 77 1870.

Concursu.

La scól'a confessionala gr. or. din orasiulu Sabesiu au devenitu statiunea de Invetiatoriu pentru Clasa a II-a vacanta cu léfa de 300 fl. v. a. si cea nou infiintiata de fetitie cu léfa de 150 fl. v. a. pentru cari se escrie acestu concursu, cá doritorii de a imbracisá vre-un'a din anumitele statii sa-si asterna cererile sale scaunului protopresbiterale in S. Sebesiu pâna la 15 Augustu 1870 st. v. prevediute cu urmatórele documinte.

- testimoniu ca au facutu celu pucinu IV clase gymnasiale si cursulu pedagogicu.
- testimoniu ge botezu si moralitate si
- testimoniu ca s'au esaminatu de comisiunea alésa de consistoriulu scolasticu, si cumca e deprinsu in tipicu si cantárele bisericesci.

Sabesiu in 12 Iuliu 1870.

38—1

Comitetulu parochialu gr. or.

Nr. 78 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu la clasa 2 a a scólei gr. or. din Tientiariu, se escrie prin acést'a concursu cu terminu pana la 15. Augustu a. c. st. v.

Salariulu impreunatu cu acestu postu este 200 fl. v. a. prelunga quartiru de locuintia, gradina si 6, orgii de lemne.

Ceice dorescu a concurá pentru acést'a statiune invetiatoresca au pâna la terminulu prefriptu a tramite in Brasiovu la prea onoatulu d. protop. I alu Brasiovului Iosifu Baracu, pre lánga petitiunile lor:

1. Testimonii scolastice, ca au absolvatu cu sporiu bunu si purtare morala frumósa celu pucinu gimnasiulu micu si cursulu pedagogicu seu pedagogico-teologicu.

2) Atestatu de botezu, ca sunt de religi'a gr-orientale.

3. Atestatu de purtare buna politica.

Tientiariu 7 Iuliu 1870.

Comitetulu parochiale din Tientiariu.

Ioanu Est. Popoviciu.
Parochu.

(39—1)

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Iuliu 1870.

Metalicele 5%	50 25	Act. de creditu	204 50
Imprumut. nat. 5%	59 20	Argintulu	133 25
Actiile de banca	642	Galbinulu	6 25